

[Indenrigs- og boligministeren.]

Den ærede ordfører for udvalget (Carsten Raft) gjorde opmærksom på, at en del militærnægtere var overgået til civilforsvaret. Det er ikke ret mange, men så mange, at vi i hvert fald kan sige, at de, da de først stod i rækkerne i civilforsvarskorpset, ikke frembød noget alvorligt disciplinært problem for korpset.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen gjorde nogle bemærkninger om sessionsbehandlings forudsætninger. Jeg vil gerne først og fremmest fastslå, at der jo ikke øves politisk pres på sessionen. Jeg kan, således som jeg også sagde ved lovforslagets første behandling, ikke mene, at der er noget urimeligt eller urigtigt i, at udskrivningschefen eller sessionsformanden taler med de unge for at danne sig et indtryk af, hvad der er deres motiv. Hermed være ikke sagt, at man skal sige noget om, hvorvidt man har stemt radikalt eller vil stemme radikalt. Ingenlunde — det var da endelig ikke noget, man behøvede at skjule —, men det er der altså ikke nogen forpligtelse til, og det er der ingen der forlanger. Men man kan hurtigt ved at føre en samtale med en ung mand danne sig et indtryk af, om han tilhører „Jehovas Vidner“ eller „Aldrig mere Krig“ eller på forhånd har taget så absolutte og afgørende standpunkter, at man har en mulighed for eller en endog til vished grænsende mulighed for at fastslå, om det er samvittighedsårsager, der er afgørende. Jeg tror, det ærede medlem forestiller sig, at der er tale om inkvisition. Det er der slet ikke. Der er kun tale om, at man stiller nogle ganske enkelte spørgsmål. Iøvrigt er forholdet det, at den unge mand, som møder på session, og som ønsker at blive fri for militærtjeneste og udskrives til civil arbejdspligt, fremstiller sig med et andragende om at blive overført til den civile arbejdspligt og civile værnepligt, og dette andragende er attesteret af to troværdige personer, der kender ham. Så behandles han på sessionen ligesom alle andre, og hvis han ikke kasseres, er den næstsidste sessionshandling, at han udskrives til et eller andet våben, og derefter deltager han i lodtrækningen. Hvis lodtrækningen giver ham frinummer, fritages han for tjeneste overhovedet, altså også for civil værnepligt. Jeg nævner dette, fordi det har været diskuteret i bladet „Sydvestjylland“ for nogle dage siden, hvorvidt der var blevet lagt et utidigt pres på en ung mand, der havde fremstillet sig på session, og som blev udskrevet til fodfolket. Det er en formel udskrivning, der finder sted. Der bliver i den situation gjort opmærksom

på, at man har modtaget hans andragende om at blive overført til civil værnepligt; og at han vil modtage meddelelsen om, hvorvidt dette andragende bliver imødekommet.

Jeg kan iøvrigt gøre opmærksom på, at vi endnu ikke har sessionstallene for 1951, men i 1950 var der kun 3 af de fremstillede, der ønskede sig overført til civil værnepligt, som ikke fik deres ønske godkendt, og i 1949 var der, såvidt jeg husker, slet ingen. Jeg tror derfor, at fremgangsmåden i øjeblikket er fuldt betryggende. Iøvrigt vil jeg gerne til det høje tings underretning sige, at når vi når så vidt, at vi har den almindelige værnepligtslov færdig efter de forarbejder, som forslaget i øjeblikket er underkastet, og det kan komme til behandling her på rigsdagen, må der kort tid efter følge en behandling påny af loven om civil værnepligt, og dér vil jeg gå ud fra vi får rig lejlighed til at fortsætte de meningsudvekslinger, vi har haft så mange af i denne samling.

Kjeldgaard Iversen: Den højtærede minister nævnte, at det var almindelige betragtninger, jeg var kommet med, og benyttede lejligheden til at forklare tinget, hvor stor forskel der var på retsforbundets forskellige opfattelser af militær og forsvar.

I min tale søgte jeg at forklare militærnægteres og pacifisters bevæggrunde til at være militærnægtere og tage konsekvensen af at nægte at gøre militærtjeneste — at det samtidig er udtryk for min egen opfattelse, er i og for sig sagen ivedkommende. Men vi må jo gøre os klart — og det kan vel slås fast —, at værnepligt her i landet eksisterer, fordi man ikke tror, at befolkningen er villig til at tjene i det militære forsvar; hvis man troede, der var villige nok, havde man ingen grund til at have værnepligt. I denne forbindelse vil jeg gerne henvise til, at andre lande har undværet værnepligten, fordi de regnede med, at befolkningen til enhver tid var villig til at deltage i det militære forsvar, forsåvidt man anså det for nødvendigt; men når man opdagede, at der ikke var villige nok, gennemførte man værnepligten — det gælder både Amerika og England. Den er altså et tvangsmiddel for at skaffe soldater nok, både her i Danmark og andre steder. Men hvis man afskaffede værnepligten — hvad jeg mener må være det principielt rigtige —, og hvis man gennemførte det forslag til militærordning, som retsforbundet har stillet, ville det vise sig, om den meget omtalte værnevilje virkelig er til stede. Jeg kan ikke sige andet, end at det ville glæde mig, om de mennesker, der var værnevillige, ville tage konsekven-